

Banker leger Kirsten Giftekniv med landmændene

■ Landets to største banker går aktivt ind og forsøger at få dygtige landbrugskunder til at overtage kriseramte landbrugskunder, som har smidt håndklædet i ringen.

CLAUS IVERSEN
KRISTOFFER BRAHM

claus.iversen@finans.dk
kristoffer.brahm@finans.dk

Den russiske handelssamarbejde over for europæiske fødevarer trækker dybe furer i dansk landbrugs indtjeningsevne. Det går også ud over danske banker, som er tvunget til at nedskrive yderligere på deres landbrugskunder.

Nød lærer som bekendt nogen kvinde at spinde, og de danske banker er i fuld gang med at håndtere de kriseramte landbrugskunder.

Danske Bank og Nordea udnytter, at de kan se det hele fra helikopterhøjde og sammenligne performance og udvikling blandt deres tusinder af landbrugskunder.

De bruger efterfølgende rekonstrueringen til at parre de veldrevne landbrug med de kriseramte landbrug.

»Der er ret stor forskel på, om en landmand er effektiv og dygtig eller ej. Vi har et godt overblik over, hvem der tilhører de to kategorier, og den viden bruger vi selvfølgelig til at finde de bedste mulige løsninger,« siger Peter Lybecker, øverste chef for Nordea i Danmark.

Det indebærer bl.a. at lade driftige landmænd købe de nødlidende landbrug. Danske Bank er også begyndt at lege Kirsten Giftekniv, når en landbrugskunde må kaste håndklædet i ringen.

»I de situationer forsøger vi at finde nogle af vores andre landbrug for at se, om indehaveren har lyst til at overtage den kriseramte bedrift. Det kan man godt kalde for at agere Kirsten Giftekniv,« siger Henrik Hoffman, kreditchef i Danske Bank.

Han understreger dog, at det er sidste udvej at forsøge at parre to landbrugskunder.

»Vi går gerne langt for at hjælpe vores landbrugskunder. Og det er kun, hvis vi i

fællesskab når frem til, at der ikke er mulighed for at videreføre bedriften, at vi går i gang med at finde en landbrugskunde, som har lyst til at overtage den. I det tilfælde er det den bedste løsning for såvel landmanden som banken, for vi har ikke lyst til at overtage og drive et landbrug,« siger Henrik Hoffmann.

Sidste udvej

Nordea betragter også parringen af et kriseram landbrug med et veldrevet et af slagsen som en sidste udvej.

»Vi støtter gerne op om landbrugserhvervet og strækker os langt for at hjælpe landbrugskunderne gennem en svær tid,« siger Peter Lybecker fra Nordea.

Videncentret For Landbrug er tilfredse med bankernes forsøg på at parre et presat landbrug med et veldrevet.

»Det er fint, hvis banken kan finde en anden investor – altså en anden landmand – til at overtage. Det er den bedste løsning for alle parter,« siger Klaus Kaiser, erhvervsøkonomisk chef for

Videncentret For Landbrug. Han påpeger, at det springende punkt er fordelingen af gælden fra den nødlidende landmand.

»Gælden skal jo ikke bare tørres af på det veldrevne landbrug. Men ofte ser vi også banken tage en del af gælden i forbindelse med sådanne overtagelser,« siger Klaus Kaiser.

Landets tredjestørste bank har endnu til gode at planlægge et byrllup på to landbrugskunders vegne.

»Vi har over tid snakket om at være mere systematiske og gøre noget a la det, som Nordea laver. Men vi har valgt ikke at gøre det,« siger Benny Pedersen, kreditdirektør i Jyske Bank.

Han foretrækker nemlig at bruge en god, gammeldags mægler.

»Jeg kan godt lide, at der er en mægler med, for han kan lave en for alle parter ædruelig prissætning. Det kan godt være, at en eksisterende kunde ender med at købe en anden kundes ejendom, men det beror mere på tilfældigheder,« siger Benny Pedersen.

Men man kunne vel godt bruge Nordeas og Danske Banks model med en mægler inde over?

»Ja, det kunne man. Men hvis man er den svage part i den handel, er det ikke sikkert, at man har lyst til at træde frem over for naboen og bekendtgøre, at det ikke går så godt. Det er følsomt. Men jeg vil ikke afvise modellen. Den giver på mange måder god mening,« siger Benny Pedersen.

Hvad gør I så konkret, når der er håbløse landbrugssager?

»Som oftest sætter vi os ned og laver en plan med den ramte landmand, og så ender det med, at ejendommen bliver annonceret til salg, hvis ikke den er overlevelsesdygtig. Vi gør det helst i et ordentligt og konstruktivt samarbejde. Vi har brug for at have landmanden med, så længe ejendommen ikke er solgt,« siger Benny Pedersen.

Sydbank er heller ikke begyndt at parre to landbrug.

»Hvis løsningen er, at ejendommen skal afvikles, og landmanden ikke skal fortsætte, finder vi i dialog med

ham ud af hvordan. Han kan selv have kontakter og idéer. Ellers skal ejendommen ud på markedet,« siger Arne Jørgensen, områdedirektør i Sydbank Landbrug.

Banken peger på, at op mod hvert femte landbrug risikerer at dreje nøglen om.

»Vi ved alle, at der er landbrug, som har det meget vanskeligt. Vi siger dog ikke, at de skal nedlægges, men fortsætte med en anden driftsleder. Det kan være en landmand, som ønsker at blive større. Det kan også være en ung landmand, der kan se en mulighed i sådan en bedrift. Men vi tager udgangspunkt i den landmand, der skal afvikles. Derefter kigger vi på mulighederne,« siger Arne Jørgensen.

Videncentret For Landbrug peger på, at ca. 15 pct. af landbrugsbedrifterne både har en høj gæld og kører med underskud.

»Men det er dog kun ca. halvdelen af disse, som samtidig har en lav effektivitet. Resten har en så høj effektivitet, at de typisk kan overleve på længere sigt,« siger Klaus Kaiser.

EU afviser dansk appel om krisehjælp

■ Ruslands boykot udløser milliardtab i svine-sektoren. EU-Kommissionen afviser imidlertid at indføre krisestøtte til erhvervet.

LARS ATTRUP

lars.attrup@finans.dk

Danmarks appel om økonomisk krisehjælp til svineproducenterne bliver nu afvist af EU-Kommissionen.

Svineavlerne og slagterierne lider i år milliardtab som følge af Ruslands boykot af EU-fødevarer, og fødevarerminister Dan Jørgensen (S) opfordrede derfor i tirsdags EU's landbrugskommissær, Phil Hogan, til at indføre økonomisk støtte til oplagring af svinekød.

Phil Hogan har endnu ikke svaret formelt på den danske henvendelse, men i et skriftligt svar til Jyllands-Posten oplyser Phil Hogans departement, at man ikke har planer om at indføre støtte til oplagring af svinekød. Begrundelsen lyder:

»Priserne faldt markant i september og oktober, men er nu stabiliseret. Hvis man indfører støtte til oplagring af svinekød, vil det medføre to ting: På kort sigt vil det fjerne en del af presset på markederne, men på længere sigt vil til det skabe et fornyet pres, når kødet om tre til fem måneder frigives fra lagrene.«

Ifølge EU-Kommissionen

indikerer prognoserne for udbud og efterspørgsel, at priserne den kommende tid vil blive på det nuværende niveau. Kommissionens centrale argument for at afvise krisestøtte til svineproducenterne er:

»Tilpasning af udbuddet (af svinekød, red.) er den eneste vej til at genskabe en bæredygtig markedsbalance.«

Sagt ligeud er kommissionens budskab: Produktionen af svinekød i EU skal ned, før priserne kan komme op.

Formanden for Landbrug & Fødevarer, L&F, Martin Merrild, er »dybt skuffet og forundret« over, at EU-Kommissionen vælger at afvise den danske appel.

»Vi ved, at det virker«

»I den aktuelle meget alvorlige situation er det afgørende, at der bliver trukket noget svinekød væk fra markedet. Det er det eneste, som nu og her kan få priserne til at rette sig bare en lille smule. Privat oplagring er et velkendt instrument, og vi ved, at det virker. Det er helt uanstændigt, at EU-Kommissionen afviser at støtte svine-sektoren, som står tilbage med regningen for det storpolitiske spil mellem EU og Rusland,« siger Martin Merrild.

Hvis Danmarks appel om støtte til svineproducenterne støttes af flere EU-lande, kan presset i ministerrådet blive så stort, at EU-Kommissionen på et senere tidspunkt tvinges til at ændre stand-

Sagt ligeud er kommissionens budskab: Produktionen af svinekød i EU skal ned, før priserne kan komme op. Foto: Holger Bundgaard

I den aktuelle meget alvorlige situation er det afgørende, at der bliver trukket noget svinekød væk fra markedet.

Martin Merrild,
formand, Landbrug &
Fødevarer, L&F

punkt. Det håber Danish Crowns adm. direktør, Kjeld Johannesen.

Stabile priser

»Støtte til privat oplagring kan absolut gøre en forskel på den korte bane ved at lette presset på markederne og dermed stabilisere priserne,« vurderer Kjeld Johannesen.

Før boykotten afskibede Danish Crown hver uge omkring 90 containere fyldt med svinekød til Rusland.

»Vi solgte rygsæk for 15 kr. kiloet til Rusland, men de

varer må vi nu forære væk for 5-7 kr. kiloet. Den totale samhandel mellem EU og Rusland er begrænset, men boykotten slår særdeles hårdt i enkelte sektorer – herunder svinekød – som har tegnet sig for en meget stor del af eksporten til Rusland,« påpeger Kjeld Johannesen.

Det ventes, at Ruslands boykot i år vil påføre de danske svineproducenter et tab på 4 mia. kr., og erhvervets egne prognoser indikerer, at tabet kan blive endnu større i 2015. Kjeld Johannesen vur-

KRISEKASSEN ER TOM

Støtte

EU indførte i august og september krisestøtte til producenter af frugt og grønt samt visse mejeriprodukter. Ordningerne blev tømt for penge på meget kort tid.

Fodføj i udformningen af især ordningen til mejerisektoren betød imidlertid, at de lande, som ordningen var tiltænkt – Finland og de baltiske lande – reelt ikke fik gavn af støtten. I stedet lagde italienske mejerier beslag på alle pengene i ordningen, selv om Italien ikke har haft nogen mejeriekspert af betydning til Rusland.

De mange penge, som er brugt på støtte til frugt, grønt og mejerivarer betyder, at EU-Kommissionen allerede har lagt beslag på stort set hele krisebudgettet for 2015.

Det vurderes dog, at det vil være muligt at finde penge til krisestøtte til svine-sektoren, hvis det politiske pres fra medlemslandene bliver tilstrækkeligt stort.

derer, at den russiske boykot kan blive langvarig:

»I erhvervet håber alle, at det går over hurtigt, men når jeg lytter til, hvad politikerne siger, er min konklusion desværre, at jeg tror, det bliver langvarigt.«